

Nr. 25.

Pirmdeena 20. Juni

1866.

Par finnu.

Teem, kas us to nahkamu pußgaddu, no 1ma Juni lihds gadda gallam, gribb Mahjas weesi apstelleht, te finnamu darram, ka teem, kam par posti japeestelle weena patte Mahjas weesa lappe, ta par to pußgaddu malfahs 75 kap. sudr.; teem, kas 3 woi wairak apstellehs weeuâ kuvertâ, tas malfahs 65 kap. par katru. Tapat arr' teem, kas ikneddet te Nihgâ muhsu bohde to fanems, tas malfahs 60 kap. Tikkai to wehl luhdsum, lai tee, kam par posti japeestelle, to varra pee laika un lai usdohd riktig uadreffsi.

Mahjas weesa apgahd.

Gekschsemmes finnas.

No Nihgas. 9tâ Mai muhsu augsti-zeenigs general-gubernators grafs Baranow, no Pehterburgas pahrreisoja mahjâ.

Wehl no Nihgas. Svehtdeen, 12tâ Juni pehz pußdeenas bij us tahn dselsu-zetru slededehm, kas eet us daugawas tirgu, usbraukti 8 waggoni ar seenu peelahdeti. Tas ta seena atwedejs, Disnas schihds Mendel Ignalowitsch Klint pats tur ap-paksch kahda waggon achnâ bij nolizzees gulleht un aismidsts. Up pulksten 5 peepeschki kahdi tukschi waggoni taïs paschâs sledës usstrukhja teem seena-waggoneem wirsu, ka ir scheinem bij jaſahl kustetees un kad nu galledams schihds sawu galwu bij pahlizzis pahr paschu sledi, tad winna galwa tilka pa-wissam no rumpja norauta.

— Augstais Rungs un Keisers apstiprinajis to walsts padohmneelu teesas nospreedumu, pehz kura Widsemmes, Chseles un Iggauau semneekeem, kas gribb us kahdu laiku no sawas walsts aiseet, woi pawissam no tahs israfstitees, us to pee saweem reeschneeleem buhs meldetes no 12ta Februar lihds 25tu Merz.

— Te Nihgâ tas muſhka un dantschu meisters Krikmeyer irr isdohmajis un fataſijis kahdu mu-

sibla maschihni, ar fo ir tahds, kas neko no muſhka neproht, weegli warr eemahzitees meldonias spehleht un kas tadeht preeskch mahju Deewam-kalposhanas lohti derriga, jo ta neaisnenum leelu ruhmi, irr deesgan flanna un nemaksa leelu nauvu.

No Pehterburgas. Moslawas awises stabsta, ka Kreevu karra-luggis pirmureis apmeklejis to Nee-geru brihw-walsti Liberia Afrikas walkara puſſe. Lihds schim tee pa Indijas jeb leelo juhru braukdam i Kreevu fuggi tikkai pee Kapstattes apmettahs, bet schoreis tas karra-luggis "Dmitri Donskoi" pirmureis apturreja pee Baturstes, Gambias gribwê un pee Monrowias, Liberias galwas pilsehtas. Schahs brihw-walstes eedshwotaji tohs Kreevu fugga laudis usnehma ka ihstohs draugus un flaveja Kreevu semmes Keiseru to semneelu atswabbinataju ar firfingu preeku.

Wehl no Pehterburgas. Generalis Roma-nowski no Bucharu rohbeschahm pa telegraſu atlatis schahdu finau: Kodjentu, Bucharu pilsehtu Kreevi ar sturmi effoht panehmusch, fo gan prettineeli 7 deenas firidgi aissstahweja. Prettineekeem tilka warren leela flahde. No muhsejeem pa wissu to aplehgereschanas un uswarreschanas laiku krittufchi kahdi 100 vihri.

— Kahds kungs, wahrda Dssip Lorinow, 7ta Juni pa telegrafu no Omskas us Pehterburgu atlaidis schahdu sianu: „Patlabban no Omskas aibrauza us Pehterburgu tas te zauri reisodams Iwan Aleksejewitsch Kommissarow, ta Reisera glahbeja Dssipa Iwanowitscha Kommissarowa tehws.“ — Jau agrak tas irr sinnams darrihsts, ka Komissarowa wezzaki us dsihwi Sibirija tikkuchi aissuhltiti. Mahte jau toreis zetta bij nomirruſe.

No Nehwales raksta, ka 1mā Juni pilsfehtä laudis eeraudstjuschi leelus duhmus us to pufsi, kur Pehterburgu leelzetsch un tadeht uggun-dschfsejt ar diwahm sprizzehm steiguschees turp. Bet atradduschi, ka nebujis wis uggun-grehks, bet tahds uggun, kas us ptawas sakurts, lai warretu isnihzinahnt to sahles-ehdeju tahrpu. Pahr scheem tahrpeem gan dauds jau effoht runnahsts, bet nekur wehl ihsti un no teesas us to nedohmajohit, ka tohs ihsteni warretu isnihzinahnt.

No Kursemmes. Pehterburgu 38ta Nri. tiklam stahstijuschi pahr teem rasbainekeem, kas tañ nakti no 24ta us 25to August Misses muischä bij eelaususchees un warras-darbus strahdadami to breesmigi islaupijuschi. Sinnams, ka teesas nepalikka meera, bet tikkuchi pehz teem launa-darritajeem mekleja, ta, ka nu warram pastahstiht,zik taht ar to isdeweos. Kad lahti blehschu darbi ap daugawu jeb Kursemmes augschgallä noteek, tad ismekletaji — ka jau to daudfreis peenahkuschi — blehchus mekle pa Dinaburgu un pa Moflawas Ahrrihgu. To sche us semmehm pee buhweschahanhm labprahrt peenem tohs stiprohs Kreewu plotnikus un sahgerus un schee strahdadami te wiffas mallas isflattahs un dabbu pahrsinnaht. Pasjstami tee arr' irr ka nemahziti, rupji un breesmigi zilweli, kas no nekahda grehka-darba dauds nebihstahs. Kad nu peeminnetä nakti feschi bahrsvaini tehwini Kreewu apgehrbä ar nomessotahm feijahm, ar stangahm, zirreem un duntscheem apbrunojuschees Misses muischä eelausahs, tohs guledamus eedstjwotajus no gustahm israhwa, ar nahvi draudeja, sakahwa, fosehja un lahdä lambari eeflehdja, tad pagasta-lahdi un zittas lastes uslausa, naudu un zittas leetas no 2000 rubleem wehrtibä islaupija un paschi aibbehga, tad teesa laupitajus tuhlin mekleja pa Dinaburgu un pa Rihgu. Wissa mekleshana eefahkumä islikahs welta buht, kamehre til 13ta September deenä isdewahs rikligas pehdas useet. Dinaburgas pristawus peeminnetä deenä pammija trihs tehwinus, kas peedsehruschi apfahrt wasajahs un kad polizejas-sargus mannija, tad haliigt dewahs pee mallas un arr' israhdiyahs ka tahdi, lahti tee laupitaji bij apsikhmeti, kas Misses muischä eelaususchees. Polizejas-sargi dslunahs teem pakat, kad tee behga, un laimigi isdewahs diwus notvert, bet treschais ismukka. Weens no teem bij saldatu-behglis, Dmitri Pawlow, kas daschadi nofauldamees jau agrak blehschu-beedribai peederrejis,

bet tizzis fakerts un Rihgä noteefahs pee gruhteam zeetumneefu darbeam zilkadeles us gaddeem, no kurenas tas pehzak us wiffu muhschu aissuhltams us Sibiriju. Turpat Rihgä tas no krohna zeetuma bij ismuzzis un ar leelu pafsi, kas us Tefim Mitrofanowa wahrdu isdohta, atkal pa blehschu zelkeem staigajis. Ohtris bij wahrda Uljan Wassiljew Michailow, sahgeris no Moflawas Ahrrihgas. Pee abbeem scheem fanemteem blehchueem wehl atradda lahdas Misses muischä laupitas leetas, ko tee par sawahm newarreja peerahdiht. Abbas arri Misses muischas eedstjwotaji pasjina par teem laupitajeem, kas tur eelaususchees un laupitaji newarreja sawu negantu darbu nela noleegt. Tomehr tam Tefim Mitrofanowam us neisprohtamu wihi 13ta Oktobher walkara isdewahs libds ar zittu arrestantu Fihlipp Kriwalow wahrda no Dinaburgas zeetuma isbehgt un libds schodeen tee wehl naw panahlti. Michailowu Kursemmes teesa noteefaja us 15 gaddu gruhtu arrestantu darbu Sibirijas kahnös, pehz ko tad tam us wiffu muhschu Sibirija janomettahs us dsihwi.

Ahrsemmes sianas.

No Wahzemmes (15. Juni). Taggad warrskaidri fazzicht, ka Wahzemme sawu leelu karru eefahkuse, to leelo karru, kam gallu newarr wis saredecht. Lai gan libds schim wehl nekahdas sianas pahr leelahm kaufchanahm naw nahkuschas, tomehr sianam, ka ir tahts schodeen woi rihtä notits. Katra eenaidneefu parteja teizahs ar sawu taifnibu un fakkahs, ka winnai waijagoht uswarreht; bet Deews augstais ween sinn labbakt, kam ta ihsta taifniba un winsch to gan arr' sinn, kam uswarreschanu dohs. Leela Wahzwalstu beedriba, kas 1815ta gaddä dibbinata, taggad pagallam farauftita un isnihkuse zaur to, ka winnas beedri taggad zits zittam eenaidneeki. Weeni fakkahs, ka gribbejuschi to weenadibas-saiti glahbt un pasargaht ar wiffu spehfu un tapat fakkahs arr' ohtri un neweens negribb tas farauftajis buht, bet tak ta irr farauftita. Pruh-schi fakkahs, ka ta faite jau bijuse truhdejuse un schee sawu padohmu dewuschi, lai pee laika islahpa woi lai gahda pawissam jaunu, bet prettineeli winnu padohmu nepeenechmuschi un ar warru speeduschees wirsfü, lai pee tahts paschas satrussejuschas faires wiffi wehl kerrahts klah, — bet pa tam ta — kad katris us sawu pufi to raustijis, — pahrtruhfuse, — te pagallam! Te nu atkal Franzuschi feiseram Napoleonam taifniba, kas jau fenn to faiit par wahju bij eeraudstjis un padohmu dewa, lai wiffi lohpä facet us longreffti un lai gahda par jaunu faiit; kas irr: lai tai Wahzwalstu beedribai zett tahdus likkumus, lahti schinnis laikos tai waijadsgiti, — bet winna padohmu apsmehja ween — ka to sawa laika arri Mahjas weest lassijam. Schogadd Pruh-schi lehnisch pirmais eeraudstjia, ka ta faite wairis nelo negeldoht, waijagoht wissmasak to

islahpiht, bet mas ween beedru wianam peekritta. Ghstreiku leisers un wiffas Wahz Deenwiddus walstes turrejabs pee tahs paschias wezzas faites, la mehr ta pahrtruhka. Baur to nu tas karschs gattaws. Kä jau sinnam, Brühchi sawus turvalus nahburgus Salschus, Annoweresches un Effen-Kasseleeschus reisu reisahm usrunnaja, lai peekriht winnu padohnam un lai eet ar scheem us weenu rohku, tad winnu semmes un waldineeka gohds palisschoht passargati jo prohjam, bet ja ta nedarrischoht, tad tee warroht wiffu saudeht. Schee trihs waldineeki to mehr palikka pee Ghstreikeeschu padohma un sawus karra-pulkus — kam isdewahs — suhtija Ghstreikeeschem par palihgu prett Brühcheem. Brühchi tad nu winnu semmes eegahjuschti un tahs paneh-muschi sem sawas waldischanas. Effen-Kasseles furfirstu, ko wehl atradda sawa semme, fanehma zeet un qis-suhtija par zeetumneeku us Brühchi semmi. Salla, la Annoweru lehninam arr' drihs täpat notischoht, jo tas wehl nela newarroht no sawas semmes ismult ahrä tapehz, ka Brühchi wiffur preelschä. Ta tad nu tas eenaida ugguns jo deenas tahtak eedeggahs un Brühchi eet ikdeenas tahtak Ghstreiku walsts rohbeschä Behmeechü un Schlehsias dattas eelschä un Ghstreikeeschu atkal nahk us Brühchi püssi. Gan jau weetahm kahdas waktis fruktis faktuskahs un salahwutschahs arri, bet tas wehl naw nekas. Ghstreikeeschu leelakais spehks effoht Behmeechü semme. — Mecklenburgas un Oldenburgas erzogi arr' paueblejuschti sawam karra-spehklam us kahjahn taisitees un eet Brühcheem palihgä. — Italias lehninach Wiktors Emmanuels, walsts waldischanu Prinzim Agrinanam nobewis, pats arr' aiss-gahjis sawam karra-spehklam par waddonu un la awises stahsta, tad Italeeschti jau pahr Po un Mintschio uppehm Ghstreikeeschu Italia eegahjuschti un rohbeschü aprinkus apsehdejuschti, bes ka las teem buhtu pretti turrejees. Garibaldis ar saweem walfineku-pulkeem arri Ghstreiku walstè jau eegahjis us Libroles püssi. Kur ween schis wezzais karra-us-warretajbs parahdotees, tur wifsi no preela gawilejoht; winna karra-pulkos effoht daschi tahdi, las jau 1848 gadda ar winnu kahwuschees pee Rohmas un 1859 gadda Lombardijä. Garibaldis sawus pulkus stipri rihkojoh, ta, ka jau daschireis pulksi. 4 no rihta leekoht tohs fault us plazzi un munstereht. Garibaldis taggad par armijas generali eezelts, las til dauds nosihme, ka pee Franzischeem marschallis. No kapreras fallas winnam peepeschti bijis jasteidahs prohjam tapehz, ka finna nahkuse tahda: effoht kahdi wezza Neapeles lehnina draugi fleppen fabeedrojuschies, peepeschti Garibaldim usbrukt un to aisswest tahda paslehpuma, kur neweens wairs to newarretu atraft. Tadehli waldishana masu-dampluggi nosuhtija, las Garibaldi bes kahdas kaweschanas no turrenes aisswedda, agraf, nela winsch pats bij gribbejis no turrenes aiseet. Gan nu warreja doh-

maht, ka Italeeschti tik preezigi un firdigi us Ghstreikeem eedami, tuhlin buhschoht uswarretajb, bet kas to dewa! Jaunakahs finnas no 12ta Juni melleja ta: „Leela kaufchanahs irr fazehlushehs starp „Ghstreikeeschem un Italeeschem. Abbi Italeeschu „pulka spahni (fahnu pusses) jau irr sweesti at „pakkat. Wiss us to israhda, ka schoreis Ghstreikeeschti „uswarrehs.“ Un telegraaf finna no 15ta Juni stahsta ta: „Ghstreikeeschti Italeeschem atnehma Gustozza pilss „fehtu un pehz dimpadesmit stundu kaufchanahs tohs „aisdstina pahr Mintschio uppi pahri atpakkat. Italeeschem 2000 wihri tikkä sawangoti un prinjis „Almadelus, lehnina dehls, irr eenvainohts.“

Schi ta pirma kaufchanahs, las Ghstreikeeschem gan labbi isdewusehs; bet jau newarram tizzeht, ka winneem ariveen ta laimeees. Laikam Italeeschem tas bij usnahzis nejauschti un Ghstreikeeschem laikam tas ammats, eesahlumä firdigi turretees. Gan jau dsirdehs, la us preelschu teem ees. Italeeschti apnehmuschees neween prett Ghstreikeeschem, bet arri prett wisseem, las teem palihgä eet, larku west. Nabbaga Wahzemme, kahdu leelu skahdi tu ar schi karri few fataisjuse, jo nu arri wiffai andelei jaapstahjahs, lamehr karschs buhs heigts!

Karra-sinnu nahk papilnam, bet wiffas taggad eesahlumä ta juukku juukam, ka gruhti tahs sapraast un mellohbs teek arri deesgan te starpä, ka jau pa laikam karra-laikos. Ta darroht paschi Ghstreikeeschti, leelidamees, ka schur un tur tee jau effoht par uswarretajeem, lai zaur schahdahm finnahm winnu beedri un palihgi palistu drohfschi un jo wairak steigtohs scheem palihga. Bet, ka dsirb, no Ghstreikeeschu paschi walstehm karra-wihri — ihpaschi Ungari — behg pee Brühcheem un teem palihgs lihds kautees prett Ghstreikeeschem. Jo tee gan labbi sinn, zil satrussejuse patte Ghstreiku walsts buhschana un ka ta warribuht pehdigo reis, ar pehdigo spehku zihnahs-prett leelu karra-spehku. Arri Brühcheem sawi beedri un palihgi, Wahzemmes seemeka püssi, las taggad weens pehz ohtra Brühcheem peebeedrojahs; jo ja Brühcheem paliks wirfrohla, tad mas tizzams, ka Ghstreikeem wairs kahda dassa paliks Wahzemme un la winnu palihgi Salschi, Baireeschti, Essi un Annowereschti sawu ihpaschi waldischanu dabbuhs atpakkat. Notiks teem ta, la notikka teem Italias daschadeem erzogeem, kurru walsts taggad wiffas peebeedrotas lehnina Wiktora Emmanuela zepteram.

Tahs lihds schim nahkuschas nemeera-sinnas stahsta ween pahr karra-spehku eeschanahm schurp un turp, pahr pilsschitu apzeetinaschanahm un rohbeschü apsehdeschanahm un tahs paschias finnas, tadehli, ka telegraaf samaitati un dsellu-zelli pöhstili, dauds reis narv rüttigas un tikkä sajukluschas. Slaidras un ihstenas finnas dabbuhsim tik tad, kad grunitigas ihstenas kaufchanahs eesahlsees. Lai Deews ween dohd, ka schis breegmigs karschs, las gan dauds zilweku dshwibu maffahs drihsumä beigt ohs

No Amerikas. Ihreeschu draugi, turrenes Feh-neeschi, pateest raudsijuschi no brihw-walstu pusses uskrist turrenes Englandeeschu kolonijai Kanadai. Bet siliti teem isdewees, jo kolonijas karra-spehks tohs fakawis un speedis atpakkat. Bitti sawangotee tikkuschi pehz karra-teefas spreeduma noschauti. Gan tee effoh apnehmuschees atkal zittā weetā Kanadai uskrist, bet neweens netizz, ka teem isdohschotes, jo fabeedrotu walstu waldischana zeeti teem us papehscheem pakkat luhko un isdsenna, fur ween tohs useet. Arri winnu walts-luggeem, kas pa Lorenz-uppi brauka, zeeschi pefazzibts, wissus tah-dus fuggus faschaut, fur peenahk, ka tee Fehneeschus wedd us Kanadu.

Jannakahs un telegrafa finnas.

No Wahzsemmes. Pruhfschi Annowereschus usruinnajuschi, lai tee ar labbu padohdahs un teem apfohljuschi: karra-wihri tiffchoht atlaisti us mah-jahm, offizeeri warreschoht paturreht sawus sohbeaus un srgus un fehniamam ka arri krohna-mantineekam paleekhoht brihw sawu dsihwes-weetu pascheem iswehletees. Annowereschchi padohmu nepeenehmuschi un ta israhdotees — tapehz, ka pee teem irr kahds leelaks Chstreiku offizeeris, kas usnehmees winnus waddiht, — la tee gribboht wehl laiku nogaidiht, kamehr Vaireschi warretu atnahkt teem par palihgu. Annowereschu karra-spehkm effoh gandrihs 20,000 wihri, starp kurreem 6 regimenter jahtneeli un 6 batterias leelgabba.

No Berlines¹⁵ Juni (telegr.). Annoweraneeschi Pruhfschu padohschanas padohmu naw penehmuschi un zaur to nu eenails atkal eesahzees. Tir-nawa (Reichenbergas deenwidd-puffe pee Iser-uppes) Behmu semme sihwa kaufchanahs bijuse. Pruhfcheem effoh trittuschi 124 wihri un tee 500 Chstreikeeschus sawangojuschi. Bahdenes karra-pulkeem pawehlehts taifitees un eet Beedribas-pulkeem palihgā.

No Berlines,¹⁶ ²⁸ Juni (telegr.). Wakkar nik-nas kaufchanahs bijuschas Behmeeschu semme (Chstreiku walste). Weena Pruhfschu armija no Libwas (Schlehsia pee Behmeeschu rohbeschahm) irr eegahjuse Behmeeschu dakkā. Trautenovā tee sagahjusches ar Chstreikeescheem un fahkuschi lautees un Chstreikeeschti tikkuschi lihds Josepa pilsfehtai atpakkat aisdshi. Pee Nachodas jahtneeli kahwuschees. Tas dselsu = zefsch starp Krafawu un Wihni irr no-pohstichts.

No Italias raksta: No lehgera ^{12to8} _{24to8} Juni deenas wakkara schahdas finnas: Schodeen gaddijahs stipra kaufchanahs, gandrihs wissu deenu. Pirma armija, kas stahw starp Peschibru un Veronu, us-kritta Chstreikeescheem, bet tai nelaimejahs vis, un ohtra un trescha armijas newarreja nela palihgā tilt pirmejai, kas prett dauds leelaku spehku zihnjahs. Abbi schee pulki palikka ne-aiskahrti. No Bres-tschias tai paschā deenā raksta: pirma armija uskritta pee Peschibras Chstreiku pulkeem, bet dauds

pasaudeja. Generalis Zerale pats tikka ewainohts. Bihnischana neapstahjabs un heidoht tak teem isde-wahs sawu weetu paturreht. Prinzis Almadeus weegli ewainohts, taggad te irr atreisojis. No Parishes 12 Juni pahr to paschu kaufchanahs raksta ta: Sinaas pahr wakkarejo kaufchanahs Staliā irr pusslihds fajukkusches. Nahdahs, ka laufchanahs irr bijuse nilna. Weena datta Italeeschu spehka irr atlahwusches. Teiz arr', ka 2 divisiones effoh pahr Mintschio uppi atpakkat gahjusches. Ihpaschi pee Kustozzas ta kaufchanahs effoh bijuse karsta un tur Chstreikeeschti effoh uswarrejuschi. Chstreikeeschti effoh labbu teesu wangneeku un daschus leelgabbalus cemantojuschi. Italeeschu armijas leelums Mintschio uppes kreisaj pufse tomehr effoh paturrejis sawas weetas. Wiktoria Emmanuela karra-pulki effoh brangi turrejuschees.

No Berlines ¹⁷ Juni (tlgr.) Pee Langensatzas Pruhfschi ar Annowereschem diki fahwuschees; Annowereschti taifahs padohtees un vahr to farunnajahs. Behmeeschos Pruhfschi ar Chstreikeem reissu reisebm fahwuschees. Pruhfschi jau libds Josepa pilsfehtai. — Italeeschu armija pee Kemonas ammetusches; winnu flotte taifahs us darba.

No Berlines 17 (29) Juni (pehz vussd, Riga atnahkuse). Berline swetku mundeera gresnojusches gawile pahr Pruhfschu leelahm us-warreschanahn Behmeeschu semme. Krohna-mantineeka armija Chstreika generaala Gablenza pulsu pawissam fahhwuse. Chstreika ya tuhloschesem sawangot, Pruhfschi arr' effoh dauds saudejuschi. Annowereschti shodeen padohschotes.

Behfu zeetumneeku Darba-nams.

Kad pa Raunes leel-zettu us Behsim nahf, reds kahdus 500 sohlus preefsch pilsfehtas pa kreisu rohku zettmallā neleelu jaunu muhretu mahju. Mahja, weentahscha augstumā, isskattahs glihta un balta, tahs pusses widdū, kas prett zetta stahw, irr leelas durwis, no durwim latrā gallā diwi lohgi. Gan ikskatram patiktu tur labprahd dsihwoht, bet saldati ar plintehm preefsch durwim un dsefestrallini preefsch lohgeem rahda, ka tur naw brihwneeku mitteklis. La mahja irr Behfu zeetumneeku darba-nams.

Kad 1865tā gaddā muhsu augstais Keisers tohs likfumus bija islaidis, kas meesas strahpes weetā nolikka zeetuma strahpi, tad gaddijahs zeetumōs dauds wairak apzeetinajami ne ka preefsch tam. Daschs, kam preefsch tam teesa buhtu spredupe 30 woi 60 schaggarus un tad winnu palaiduse, irr taggad us mehnescheem jaleek appalisch wakti. Lahds wehl naw pehdigs kaundarritajs, — bet kad winnu tur-retu slinkoschana, rohlas klehpi, tad nebuhtu brihnumis, kad winsch pehz no zeetuma islaists buhtu ne wiss labbaks tizzis, bet par slaidru deedelneeku palizzis un wissadus negantus stikkus ween klahf mahzijees. Behfu brugga-teefas leelkungi tapehz us to dohmaja, ka tahdeem zeetumneekem warretu labbaku zeetumu gahdaht, ne ka tas wezzais irr, fur schaurā ruhme dauds kohpā fabahsti un zilwels, kas gandrihs fakkoht nela tauna naw darrijis,*]) faliks

*]) Wehl pehrngaddā notisse, ka divi gohidgeem jaunelneem gandrihs wessels gads zeetumā bija janoslihwo, tapehz ka winnus newarreja at-rafi, fur rewie bija erafisti. Wezzati behnu-gaddōs winnus lat-

weenā weetā ar wezzu gudru blehdi, kas warrbuht us slepkawibū satilts. Lai zeetumneeki pee darba speesti atraujahs no neleetigahm dohmahm un labbojahs, lat flinkam nenooteek pehz prahta, ka winsch zeetumā dabbu ihsti flinkoht, un lai tik dauds rohkas, kas pelniht warr, nestabw waltigas, tapehz brugga-teesas leelkungi isluhdsā no Widsemies leelkungu-heedribas, ka warretu eetaisht darba-nammu. Leelkungu-heedriba bija arri labbpraktiga pee tahda par-dohma un noteiza pehrngadda ruddens-landagā, 400 rub. doht, ar lo tahdu mahju ihecht, ka wajadsga. Par scho naudu brugga-teesa to augschā minnetu mahju iheja un 1mā Oktoberi zeetumneekus tur pahrwedda. Lai mahjā irr diwi leelas darba-istabas, weena wihreescheem ohtra feewee-scheem, bes tam wehl masakas ruhmes, fur 20 zeetumneeleem guftamas weetas. Wezzā zeetumā namā arri 20 zeetumneeleem ruhmes. Tur taggad noschirr tohs, kas pee slepkawibahm un leelahm sahdsibahm nokerti un pee semmes-teesas ismekleti tohp. Schohs pehz, kad winni noteesati, aisdenn us Sibiriju, woi us zittahm weetahm pee gruhta darba un retti no winneem fahds pee mums nahf atpalkat. Jaunā zeetumā eelek tohs, kam ihsahfs strahpes-laiks nospreests un kas pehz atkal schēpatt pee mums paleek dsihwoht. Kad faprohtams, fahds labbums irr, ka par scheem wisswairak gahda, ka winni fahrtigā zilweka buhfschanā arri zeetumā paleek.

Bet kad ta mahjā ihreta bija, kad wehl nebijā, lo eedoht zeetumneeleem strahdah. Leelkungu-beedriba sawu palihdsibu pee tahs eetaisfchanas bija dewuse to ihres-naudu malsadama, frohnis malka to maissi zeetumneeleem un dohd waltneekus; brugga-teesas leelkungs tapehz pehrn ruddeni Behfes-aprinka mahzitajeem rakstija, draudses luht, lai tahs arri sawu dasku dohdoht pee schahs labbas eerikte-schanas un faneffoht pa fajiaahm nefukkatus linnus. Behfes-aprinka Luttera draudses arri labbprahrt pallauftja tahdu luhschanu un no wissahm kohpā sanahze brugga-teesā 59 pohti linnu, kas preefsch darba-namma schinkloti. Tee nu irr zeetumneeleem jaissstrahda: wihreeschi suffa linnus un greesch strikus, feeweeschi wehrpj. Janwar mehnēsi arri wehl eerilteja diwt maschihnas preefsch willu Lahfischanas, un kas pee zeetumā namma garram gahjis, laitam gan dsirdejis, ka eelschā taggad tahs maschihnas riib, ka pabrike. 6 zilwei pree tahdas maschihnas liti, 2 greesch to maschihnu, 2 leef willu eelfchā, 2 nemm willu ahra. Par deenu ar maschihnu fahsoht labbus 17 mahrzinus. Tahs maschihnas peederr we-

lam no Bohleem atwedduschi us Widsemie un schē bija atstahjuschi. Schē winni isauge pee fainmeeleem, un neweens bija eedohtmajis winnus reise celiit. Kad nu ismellefchana par to nahze, un winni schē nefur nepederreja, bija winneem zeetumā jaect. Leels laits pagahja, lamehr teesa warreja spreedium taisht un tas bija pehz lissumeem: ka winni effoht jadsenn probjam us paselenju. Un ta arci buhtu notizis, ja lungi nebuhtu par winneem Peterburga-augustalu walbifchani luhschā. Ta tad alaida winneem to strahpi un atwehleja, ka schē warroht winnus peeralksht. Kad wehl tille winni no zeetumā attal islaist.

nam Behfes-eemahjotajam, kam brugga-teesa parah-wuse, ar winnahm tur zeetumā nahlt strahdah un schis malka teem zeetumneeleem par to darbu; bet to naudu nesanemm zeetumneeki paschi, tik ween brugga-teesa. Zittus no teem zeetumneeleem brugga-teesa taggad waffarā arri stelle pee semmes-darbeem pilsschētneku dahrjōs par deenas algū. Arri scho algū brugga-teesa patte fanemm. Tahdā wihse brugga-teesā lihds 1mai Mai eenahkuse nauda no zeetumneeku darbeem:

par pahrdohteem strikkeem	41	rubl.	77	lap.
par vishjeem	27	"	92	"
par willu-lahfischanu	13	"	—	"
par semmes darbeem	13	"	—	"

Kohpā 95 " 69 " #
Tee usraugi, kas pee teem darbeem klahf stabhwa, leezina, ka tee zeetumneeki labbprahrt pee darba eet un gohdigi wissu padarra, lo pawehla. Wezzā zeetumā waltneeleem jafuhdsahs par wissadahm beskau-nibahm un neleetibahm un gruhti irr, tohs bleh-schus tur fawaldih. Darba-nammā tahbas leetas nemas nedśirda, bet preeks irr redseht, ka tur nedarbneeleem fahl labs gars mohstees. Arri tohs, lo wezzā zeetumā turr, labbprahrt pee darba liktu, kad to drifstetu; bet to gan us preefschu darrihs, kad eetaisfhs tahbus lambarischus, fur winnus pa weeneem warr eelit, lai winni wairs kohpā nebuhami ne-eenemm tik dauds nelabbas dohmas, ka lihds schim, un lai weeglaki irr nowaltejami.

Ta nauda, kas darba-nammā eenahkuse, tahdā wihse irr isdohta: leelaka pufse pee darba-nammā eetaisfchanas irr isgahjuse un kas atliskuse, seemā par fwezzehm un arri par labbaku ehdeenu zeetumneeleem irr ismalkata. Krohnis par paehdinaschanu malka 7 lap. ween preefsch ifkatra zilweka us deenu, taggad brugga-teesa no tahs nopolitas naudas wehl 3 lap. leef klahf, ta ka us ifkatru zeetumneeku isnahf 10 lap. par deenu. Ta tad zeetumneeleem zaun darba-nammu arri wairak maise teek, jebshu arri ar 10 lap. tiklo ware istikt, ka zilwels dabbu paeht. Us preefschu, kad wairak eenahks, dohma brugga-teesas-lungi treschu dasku no pelnitas naudas zeetumneeleem pascheem glabbaht un tad atdoht, kad winnus islaisch, lai winneem buhtu, lo atkal ee-fahst brihwibā gohdigi dsihwoht.

Mehs newarram zittadi, ka scho padohmu, kas darba-nammu zehla, labbu teift. Ifkatrs, kas slepkawu zeetumu redsejs, to pats fazzihs, ka newarr wissus zeetumneekus weenā weetā turreht, tapatt ka newarr wissus pee weenā strahpes liti, — winnus arri preeks buhs, kad tad pats scho jaunu zeetumu redsehs un ka tur pahrkahpejus us labbu mahza.

Wehl ta leeta gan naw ta eegrunteta, ka patte warretu pastahweht, warrbuht brugga-teesa us preefschu wehl no draudsehm luhs gahdsibū, ta ka jau irr luhschā. Ta tad alaida winneem to strahpi un atwehleja, ka schē warroht winnus peeralksht. Ta tad no schahm sinnahm, lo esmu

faralstijis, là pats to esmu redsejis, jikkatrs warrehs finnaht, kahda ihsta ta leeta irr, woi wehrtta irr, tur wehl palihdseht, jeb woi winna nizzinajama, là arri no daudseem esmu dsirdejis. Bet kas winnu gribb nizzinah, lai lassa papreeksch Matt. 25, 36.

Th. D-r.

Kà mahnu-tizzigeem daschureis gaddahs.

Pehrñajá seemá, tāhds M... schöss, Widsemme dñhwodams faimneeks, nogahja us dohbi, kartuppelus, ko ruddeni tur eebhris, apraudsift un no teem labdus puhrus sawös maisös eebhrt un us mahfahm aifwest preefsch bruhleßchanas. Saimneeks dohbi attaifjis — par leelu brihnumu — to atrohd glu-schi tußchu. „Woi tad wills! no dohbes fadis, kur tam tibrumá tak labbaka pee-eeschanan bija!“ tà winsch puklodamees teiga, jo zittu newarreja dohmaht, ne là, ka kahds zilweks winnu aplaupijis, warrbuht turpat no winna nahburgeem. Bet là to rohla dabbuht? Muhsu faimneeks gan klausinaja zik warredams, woi kahds ne-effoht sagla pehdas fa-ohdis, bet wiss israhdiyahs welti buht. Tomehr til beskaunigu sagli negribbeja bes atreefschanas atlaist; tadeht faimneeks dohmaja to zittadi isdarriht. Winsch nogahja pee kahda mahzitaja, — là wehl schodeen dauds darra, — un to luhds, lai wiina kartuppelu sagli nosauzinajoh, ko mahzitajs, par sawu lihdsibu, labprahrt darrija. Nu faimneeks pa-lilla meerigs, finnadam, ka saglam wiss tas launums usees, ko mahzitajs tam nowehlejis, jo win-nam effoht tas spehls, là kurru winsch nosauzinajoh, tas paleekoht bes prahtha, jeb arri kahda nedse dejama slimmiba winnam peesittotees. Kur winsch to spehlu nehmis, to es nestinnu. Dris atnahza pawaffara un tas sneegs, kas us kartuppelu dohbehm gusleja, pahrwehrtiyahs pirmat par uhdeni, ne là tas eelsch eeleijahm un dñstahm weetahm. Kad nu atkal faimneeks us kartuppelu dohbehm nogahja un tohs labbi apskattija, tad atradda to paschu dohbi, kas seemá tußchá bij bijusi, glu-schi tāpat ar kartuppeleem peepilditu, là winsch rudení to bija atstahjis. Nu winsch istruhfdamees famannija, ka pascham bij wihlees; un bij zittu dohbi, kas turpat blakkam jaw agrak, ne là pehrñajá gadda isralta un kureá winsch nelahdus kartuppelus rudení netika behris, par to turrejis, ko winsch ar kartuppeleem peepildijis. Bet ko nu darriht? Is-teiltus wahrdus newarr atnemt; tad nu arri fin-nams, ka mahzitaja wahrdi tußchi nepaliks. Lai no nelaimes tiftu pasargahts, winsch sawus kartup-pelus nemas neaistika, arri pee dohbes tuwumá negahja, fazjidams: „Es to nedrihstu un nedarrischi, ja kam patib, lai grash winnaus lauká un paturr pats preefsch sevis; es par to preezachohs, ka manna dohbe buhs tihra.“ Bet ilgu laiku neatgad-diyahs arri zitti, kas to buhtu drisksstejuschi darriht. Là tad scheem nabbaga kartuppelischeem bij jagust

teem schâ dohbe, kamehr zittas fehlas faimneekam fattoja un preezajahs, pawaffaras jauná wehsuminá un filta faules spohschumá, — lai gan winni tahda patti dahwana, là wissas zittas, ko Deews zilwe-keem no sawas leelas mihlestibas preefsch winnu usturreschanas preefchir. Redseet til tahdu nowedd nosauzinachaná mahnu-tizzibá! — bet wehl tahlati. Kad saglis, kurru sweschs mahzitajs nosauzinajis, par to naudu, ko winsch to sagtu mantu pahrdo-dams eenehmis, zittam kahdam ispirkoht brandwi-hna-glähji — bet finnams ar sawadu finnu — un schis to (nesinnadams) eedserroht, tad wissa ta ne-laime tam, kas to isdschrif, useijoht, un pats tas saglis bes kahdas kaites paleekoht. Tapehz tad tahdá laiká, kur dsird ka kahds apsagtais sawu sagli no-fauzinajis, zits no zitta wis labprahrt glähjiti ne-gribb dsert, neds zittadi ar winnu draudisbu turreht un wisswairal no tahda fargahs, kurru par wainigu dohma. Ja tam, kas par wainigu turrehts, nekahda nelaime nenoteek, tad salka, ka winsch us tahdu wiht no tahs isglahbees.

P. S.

Par dñsimtu mahju pirkchanu.

Mahjas weesis irr gan Latweeschu avise, bet tak jazerre, ka neweens Latweetis tahds nebuhs, ka par Iggauneem un par Iggaunu lifteni nemas nebeh-dahs. Jo Iggauni neween muhsu tizzibas heedri un ar mums kohpá weenam keisharam falpo, bet ne masá Widsemmes dñstah Iggaunti dñhwo, sem teem pascheem lifkumeem là mehs. Un wissas schihs Iggaunu draudses peederr pee Widsemmes basnizas teefas. Kad dñsimtu mahju pirkchanu pebz usskat-tam to Widsemmes dñstah, kur Iggauni dñhwo, tad japeezajahs, jo te Iggaunós papilnam zeematu pahr-dohti, kamehr paschá ihsta Iggaunu semmē zeematu pirkchanas kohls wehl nemas til kups isaudsis là pee mums.

Par prohwi te par weenu muischu finnu dohschu, kas Siwers leelungam peederr. Schai muischai irr Rannolin-muischa wahrdá un ta atrohdahs Raudenes draudse un Lehrpates aprinki.

Siwers leelungas stipri pahrdevis, pawissam 20 zeematus, 666 dalderus un 60 gräschus, par 80,979 rub. fudr., tas irr: kahdi 121 rubeli par dahldei.

Tahs mahjas irr no mehrena leeluma. Til ween diwas mahjas irr ittin leelas: Seehof, 70 dald. 25 gr. ko Samuel Auster pirzis par 8600 rub. f., tas irr: gandrihs 123 rub. par dalderi un Wirzhof, 80 dald. 4 gr. ko Edward Meier pirzis par 10,000 rub. fudr., tas irr: 125 rub. par dalderi. Weena patte mahja irr ittin masa, prohti: Niggula 10 dald. 47 gr. ko Markus Laisaar pirzis par 1500 rub. tas irr: kahdi 136 rubli par dalderi.

Dhirs leelungas no tahs paschas familijs Siwers, kas arri tanni Widsemmes dñstah par

muischneeku irr, tur Iggauñi dsihwo, wehl wai-ral zeematu semmes pahrdewis. Schim lantrata leel-fungam peederr Iggauños diwas muischias: Karlmois un Eismois. Winsch no scho abbeju muischu zeematu semmes pahrdewis 894 vald. 43 gr. par 174,067 rub. fudr. Zaur zaurim rehkin-joht dalberis massa kahdus 181 rub. fudr. Pawif-fam pahrdohti 43 zeemati.

Wissi schee pahrdohti zeemati irr no mehrena lee-luma. Wissi irr masaki fa 40 dalderi. Til ween 6 mahjas irr leelakas fa 30 dalderi. 3 irr ittin masas. 1 til ween 3 vald. 57 gr. leela un massa 1090 rub., prohti kahdus 300 rubkus dalderi.

Weena itt masa mahja no 2 vald. 30 gr. gan massa 12000 rub. fudr., bet tur dsirnawa klah. Schee 12000 rub. tadeht pee zeematu massas ap-rehkinaschanas no teem 174,067 rub. ja-atnemm, fo arri ejmu darrijis.

Weena mahja, 19 vald. 80 gr. leela, abbeam pagasteem, Karlmois un Eismois pagasteem, peedalliti. Laikam te skohlmeisteram buhs mahja un lohne. Labbaku padohmu neweenas muischias fain-neeki skohlasbuhfchanas pehz newarr atraft, fa scho: ween u zeematu pirk un to par skohlas zee-matu eetafift. Tad skohlasbuhfchanas pehz wiss us to labbalo eetafifts un prohti us muhschigeem laikeem.

Minnehts zeemats massa 4200 rub. fudr., tas irr 210 rub. dalderi.

I. Pandis, kas gohdu mekle sawa kannä.

(No Iggauñu avisehm: „Gest Postimees.“)

Iggauños jaunas meitas tapat mehds apprezzetees fa jeb tur zittur muhsu Widsemme un Kursemme. Ta Pernawas aprinki kahdä labbi pasihstama draudse dsihwo semneeks Maddis, kam diwi meitas Kai un Mai wahrdä. Wezzala meita Kai jau fennak isprezzeta kahdam tilko pahrtifikscham semneeks jau tai laikä, kad tehws wehl til bija rentineeks ween un meitai nekahdu leelu puhru newarreja doht. Taggad jau tas pahri gaddus irr gruntneeks un til labbi dsihwë ekuhlees, fa jaunakai meitai Mai gad-dijahs labbi turrigs bruhtgans un pagahjuschos see-mas sivehtlos tai bij kahsas. Lai gan seewischkas irr kahras wissi finnaht un dsirdeht, tomehr pee muhsu Latweescheem irr tahds eeradbums, fa pats jaunais pahris tad ne-eet wis basnizä, kad winnu ussauz. Iggauños scha leetä zittadi: tur jaunais pahris pats ar sawahm ausihim gribb dsirdeht, woi winnus pateesi ussauz. Ta arri schi Mai bij gah-juse sawu ussaukschanu klausites un tèpat pee bas-nizas fatikkahs ar sawu wezzako mahsu Kai. Te nu ta preeka pilna wezzakai mahsai stabsta pahri sawu labbu laimi un fa tahs kahsas itt drihs buh-schoht. Behdig i ta wehl falka ta: „Muhsu kahsas irr nolikas pehz diwahm neddetahm; es labprah

tevi un taru wihru arr us tahm kahsahm aizinatu, bet kahde leela, fa juhs til nabbagi effat, fa jums naw labba glihta apgehrba. Tu jau finni, fa tehws taggad irr dsint gruntneeks un fa us mannahm kahsahm tikai baggati un lepni weesi fanahks, fo tad juhs nabbadini darrifat starp tahdeem.“ — Wezzaka mahsa Kai us schahdu runnu neneeka neat-hildeja, bet greesahs aplahrt un gahja sawu zellu us mahjahm. Schi apsmahdeschana bij til leela, fa to newarreja wis til weegli panest. Winna patte un winnas wihrs bij us to fluktato noneewati un aplaumotti. Kahsu deena peenahza un mahsa netifka wis aizinata. Beidsoht winnai eekriht prahtha labs padohms: winna gribb par ubbadsi eet us sawas mahfas kahsahm, jo ubbageem wissur brihw eet ne-aizinateem. Ka nodohmajuse, ta arr' darrija. Ar tahm wissu-fluktahm luppatahmi aptehrpusehs, ta sawa tehwa mahja nogahja. Mahjas fainneeze, winnas mahte, ubbadsi fanehma mihligi un tai pahrmetta, kapehz kahsu-walkarä *) arr' nenahkuse, jo tad laikam arr' fo buhtu dabbujuse no tahm dahwanahm. Kad wissi weesi bij paehduchi, tad fainneeks ubbadsei arr' webleja pee galda eet un kahsu meelastus bau-diht. Bet ubbadse pateizahs un atbildeja, fa winna jau effoht pachduse. Sainneeks, winnas paschas tehws, pahr to brihnejahs un fazija: „Kad ubbagi jau til lepni, fo tad nu gruntneeki lai darra!“ Pa tam kahds sehns bij to ubbadst pasinnis un fainneezei pasinnojis. Ta nu fabihjusehs to stabstija pasham fainneekam; bet ubbadse to mannidama, aishbehga. Mahte un mahsa tai nu dsinnahs pak-kat un panahfuscas tai pahrmetta, fa winnahm tahdu leelu launu padarrijuse ar sawahm ubbag-krandahm. Kaja atbildeja, winnas paschas ween pee tahs wainiga tadeht, fa winnas nabbadisbas deht no sawas familijas to fa issuhmuschias. Valkat dsinnejahs un nehmahs behgdamo pahrrunnaht, lai schahm eijoht lihds atpakkat us kahsu-namma, kamehr ta liskahs peerunnatees un lihds gahja, us kahsu-mahju, tur mahsa tai dewa skaistu apgehrbu, ta, fa ta warreja zittu weesu pullä rahditees. Us schahdu wihsi tad nu ta nabbaga mahsa dabbuja sawas baggatahs mahfas kahsas lihds preezatees.

Noscheljoma buhfschana tahda, fa kautini, kam, fa mehds fazjih, leelaks putraims pee deggona, tuhlin sah leelitees ar sawu dumjibu; jo tahda ne-leetiba irr tihra dumjiba ween un parahda, fa tahds zilwels neko labbu naw mahzjees un neproht. Tahdi dohma, fa pee dsinta gruntsgabbala tikkuschi, tee jau kehnina gohda eckahpuschi, un zell galwu pahri pahr zitteem. Bet ta jau wisseem finnاما leeta, fa tuksha wahrs us augschu zellahs, bet pil-na pasemmigti turrabs. Lai Deews dohd, fa no Latwees-chu grunteekeem tahdas neleetibas nedfirdetum.

*) Tur tahds eeradbums, fa weesi saet jau tai wallarä preeskahsahm un sawas dahwanas lihds nes, fo tur issalla un no fa ubbagi arr' sawu dalku dabbu.

Par finnu.

Breelfsch teen Winnu-semmies truhtumu zeesdameem mihelstibas dahwanas mums pefuhftija: A. D. 1 rub., — parifam 79 rub. 25 kap. f.
Mahj. w. apgahd.

Sindinashanas.

Apprezehts kutscheris mellezittu kutschera weetu, fur Oktober mehnesi f. g. warretu eestates, us semmehm wi pilsefta. Winnu feewa usnemmas palihdscht eelsch wirtschaftes darrishanahm un pee schuhshanas. Winnu addresse irr schahda: J. Sarrin, Jaun-Woidemaa muishä pee Fellines.

Behrinus, kas no semmehim te pilseftas skohlas eet, usnemim kahdä labba mahjä, fur teenruhmi, lohpfchanu un pahrtisslu gäh-dahs. Skaidrakas finnas pahr to weetu dab-bujamas pee Schahku-wahrteem, traufu bohdē Nr. 3.

Weena mahja ar 1 puhru-weetu labbas dahrja semmes irr dabujama pirk Mofkawas Ahrrihgä. Ta mahja makfa 2500 rubbus; bet pee pirkfchanas tikkai 600 rubbi ja-eemakfa un par to zittu naudu 6 prozentos jamakfa. Skaidrakas finnas pahr to isdohs Ahrrihgä, Polifaden-eelä Nr. 43, J. Buchbinder.

Jauna bohde

fur warr dabbuht wissadas eefahktus un gattawus brudeera darbus, fa: **Lissenus, Kurpes, jobstas, naudas-kafcheles u. t. pr.**, fa arri tohs jauna-lohs musterus no **willas, sibda, Karnewas** un wissu, kas pee tahdahm prez-zehm peederr. Scho finnamu darridami, apfohlam labbu prezzi par lehtu tirgu.

Brahli Wiedemann,

Kohp-eelä Nr. 15.

Grunts gabbals, 23 puhru-weetas leels libds ar peawu ais lehgerplatsha irr pahrdohdams. Skaidrakas finnas is-dohs turpat ta mähjä, lam Nr. 124,

Martin Freimann. 1

Sinnamu darru teem, lam patifchana irr mähju pirk, luxx eenees skaidra 10 prozentos un ihpafti buhwehts pagrabs flaht un labs gabbals eestrahdatas semmes preefsch fakau stahdischanas, wiss ittin labbi eeristehs; fchi mahja dribs teef pahrdohtha un atrohdams ne tablu no schandaru stalleem pahri jaunai celai eelsch polifaden eelu, ar jauno Nr. 25; skaitakas finnas turpat ta mähjä pee

M. Schiller.

Us pehrweftchanu, drillefchann un degadeerefchann wissadas willas-, lohwillas- un sibda-drahnas, lakkatas, dsi-jas un willu peekemis un ar ihstahm pehrwehm un fmuklahm pulkehm labbi un lehti pehrwe ftahru-eelä Nr. 2. Jakob foehs.

Libds 17. Juni pee Nihgas atnahlyfchi 911 fuggi un aitgahjuschi 767 fuggi.

Aibilvedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwelehts.

Feldt un Lundmann

gruntigais ahsemies wi hna-pagrabs lohpeelä, Konsula Stephanis nammä Nr. 1, dohd wisseem saweem draugeem, posib-stameem un andelman-neem schahdu finnu, fa wi hneem zaar leels eepirkchanu wairumä, isdeweess tohs wissu labbaohg ahsemies wi hns no 1864 un 1865 gaddagahjuma, fa arridsan rummu, araku, sonjakü, porteri un wissu zittadus wi hna-pagrabbba dsehreenus, par to nezzo lehio malku pahrdohd, un dabbohn frohdsteeiki jeb andelmanui wissadu prezzi par wehl lehtaku makfu. Scho finnu is-laisdami apfohlam wissu zaar grahma-tahm apstelletu prezzi tik pat labbu un lehti pahrdohd, itt fa pirzeji flaht buhtu.

Feldt un Lundmann.

Tas wi hna-pagrabs, kas agrak bij at-rohdams sem Redlich fungu Englischu magasthnes, taggad atrohdahs netahf no Pehtera basnizas, Mindela mahjä. Tai paschä mahjä orti atrohdahs zigaru bohde. Shai wi hna-pagrabbä irr dabbujami dasch'dashadi balti un farkani wi hni, fa Scheres, Madeira, Malaga, Muskat 45 kap. puddele, rumma 60 kap. par stohipu, Franzwihs $2\frac{1}{2}$ rub. par $\frac{1}{4}$ en-furi. Andelmani dabbu pelmas-teefu wissu.

Nikolai Neese un Co. schampaneera fabrik

Nihgä, falku-eelä Nr. 8,	warr dabbuht schahdus schampaneerus:
Fleur de Sillery grand mousseuz 1 r. 75 l.	
Crémant rose " " 1 " 75 "	
Verzenay " " 1 " 75 "	
Oeil de perdrix qualité supérieure 1 " 75 "	
Bourgogne grand mousseuz 1 " 75 "	
Vin du Rhin " " 1 " 50 "	
Sillery " " 1 " 50 "	
Mr. O Vin grand mousseuz 1 " — "	
Mr. 1 " " — " 80 "	
Mr. 2 " " — " 50 "	
Baltischer Champagner " " 65 "	
Limonade gazeuse " " 25 "	
Sarkano wi hnu par puddeli " " 30 "	

Iskaptes
pahrdohd Eduard Bruns,
leelä pilb-eelä Nr. 14.**Iskaptes**

pahrdohd par wiss lehtaku tirgu wahzu ahdu bohde un kantoris

J. Prüssert un dehls,
Nihgä falku-eelä Nr. 6.

Schwel-Fohzini par fabrika tirgu arween irr dabbujami pee

Lu i Koschku, zuhku-eelä Nr. 28.

5 prozentu Prämien-Anleihen (usdeweess-papihrus) (pirmas islaishanas-lohsefchana ta 1. Juli, tahs oh-tras islaishanas ta 1. September schinni gaddä) un arri zittus wissus labbus rentu-papihrus, pehr un pahrdohd pebz latra laika wehrtibas, sawa kantori Nihgä falku-eelä, Londones trakteerä appal-scheja tahsché

C. S. Salzmann.

Kweeschu drabbinas, kas labba barriba preefsch flanzamahm gohwehm un zuhkahm, — irr ildeenas prischas dabbujamas nammä stehrelu fabrikki Ahgelskal-nä Nr. 156. J. P. Loder. 2

Malkas-sahgeri
par labbu makfu warr pastah-wigu darbu dabbuht deeneest-lau-schu kantori, Ekspres. 3

C. A. Tiedemann bohdē, fungu-eelä, ne tahl no Pehtera basnizas Nihgä pahrdohd labbus, leelus 24 stundu feenas-pulkstenus par $2\frac{1}{2}$ rub. gabbalus, tapat arri seltu un žudraba ſechas-pulkstenus un lohva nefalistus 8 deenu missinu feenas-pulkstenus un 24 stundu missinu feenas-pulkstenus.

Wissi ſchee pulfsteni irr no meiftora norilkteti un pirzejs dabbu lihds galwofchanu us wesseln gaddu.

Trefchktas jeb linnu tihrija-mas maschibnes pahrdohd pilb-eelä Nr. 19 appaſchä pa kreis rohku fehklu flihweru kantori un redsamas tahs pee fehklu usruuga ſrödl tabakas ſchukun ik deenas no pulfsteni 10—11 puſſdeenä. 2

Sahgu-fkaidas warr dabbuht tais sahgu-fudmallas Mofkawas Ahrrihgä pee Moleunas, fur tahs pahrdohd 1 Feyerabend.

Iskaptes,

wissadas no tahm wissu labbaohm sorteim arri ar selta raksteem, warr dabbuht par to lehtaku zennu — tai bohdē prett Au-meister muishas leela-krohga pee

Eduard G. Laube.

Weena buſete ar ſkappi preefsch fahda trakteera derrigu un Fortuna biffardu pahrdohd Mofkawas Ahrrihgä, jaunä eelä Nr. 7, 1 treppi us augſchu.

Tam zilwefam, kas preefsch leeldeenahm **Ka marina** bohdē aismirfis ſtega-fchirras jeb wehrfeles, teek ta finna dohta, lai nahf tahs fanent.

Drillehts pee Ernst Plates, Nihgä.

Nihgä, 18. Juni 1866.